

SVENLJUNGA
KOMMUN

modell

plan

policy

policy mot mutor

program

regel

riktlinje

rutin

strategi

taxa

plan

.....
Beslutat av: Kommunfullmäktige

Beslutandedatum: 2018-09-03 § 168

Ansvarig: Kanslichef

Revideras: Fyra år från fastställsedatum

Följas upp: Årligen

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Vad är muta?.....	3
Lagstiftning rörande mutor	3
Mitt ansvar som anställd i Svenljunga kommun.....	3
Hur agerar jag om en förmån erbjuds?	3
Tillåtna förmåner	4
Otillåtna förmåner.....	4
Gråzon.....	5
Vem vänder jag mig till om jag har frågor?	5

Inledning

I Svenljunga kommun har vi som policy att inte ta emot eller erbjuda gåvor eller tjänster som kan uppfattas som mutor. Som anställd inom kommunal verksamhet finns risk att bli utsatt för muta eller bestickning. Denna policy utgör en vägledning för hur anställda inom Svenljunga kommun ska agera för att undvika detta.

Vad är muta?

En muta är en gåva, en tjänst eller annan förmån som överlämnas till en arbetstagare eller chef. Den som ger en gåva eller förmånen kan göra det av olika anledningar. Det kan handla om att denna person i sin tur vill skapa förmåner eller fördelar för sin egen eller annans räkning. Gåvan kan också vara ett tack för utförda tjänster. Förekomsten av mutor är vanligast i relationen mellan kund och leverantör, men kan även förekomma i andra sammanhang.

Avsändaren av en gåva eller förmån behöver inte ha gynnats på något sätt för att den ska kunna anses vara en muta. Det behöver därför inte finnas något orsakssamband mellan förmånen och det arbete som den anställde har utfört för att det ska kunna anses vara en muta.

När någon ger en muta kallas det bestickning och den som ger mutan kallas bestickare. Det räknas som bestickning när en arbetstagare eller chef lämnar, erbjuder eller utlovar en förmån som mottagaren normalt sett inte har rätt till. Även den som väljer att acceptera en begäran från exempelvis en kund eller leverantör anses ha gjort sig skyldig till bestickning. Enligt bestämmelserna i lagen räknas det även som muta att ta emot eller begära en gåva för någon annans räkning.

Lagstiftning rörande mutor

Lagbestämmelserna angående mutor finns i 10 kap. brottsbalken (1962:700).

Den som gör sig skyldig till mutbrott kan dömas till böter eller fängelse i högst 2 år. Det kan också bli tal om arbetsrättsliga följder genom att såväl bestickaren som den som har mottagit mutan kan bli skadeståndsskyldiga gentemot mottagarens arbetsgivare.

Mitt ansvar som anställd i Svenljunga kommun

Hur agerar jag om en förmån erbjuds?

Om du erbjuds en förmån så ställ dig frågorna:

- Är detta en förmån?
Om ja – fortsätt med nedanstående frågor.
- Varför erbjuds denna förmån till mig?
Om syftet är att gynna den som erbjuder förmånen kan det handla om en muta.

-
- Finns det koppling mellan förmånen och min tjänsteutövning?
Om ja kan det handla om en muta.
  - Gynnas jag privat av denna förmån?
Om ja – acceptera inte förmånen, den kan anses vara en muta.
  - Hur är förmånen utformad och vad är den värd?
Om värdet överskrider 400 kr – acceptera inte förmånen.
  - Vilket inflytande har jag på min arbetsgivares relation med den som erbjuder förmånen?
Om du anses ha ett inflytande – acceptera inte förmånen.

Tillåtna förmåner

Några exempel på tillåtna förmåner:

- Enstaka befogade måltider av vardaglig karaktär under arbetstid, t.ex. lunch i samband med möte.
- Fikabröd.
- Enklare reklamkläder.
- Mindre varuprover eller enklare prydnadsföremål och minnesgåvor.
- Enklare uppvaktning kring jul, på födelsedagar eller vid sjukdom.
- Deltagande vid kundträff som arrangeras av utomstående företag som kommunen handlar med, om syftet med träffen är att utbyta information. Om det vid träffen förekommer viss underhållning och bjuds på enklare förtäring innebär det inte att kundträffen därmed blir en muta. Det är dock viktigt att huvudsyftet är att ge information, inte vara en nöjeställning.
- Resor som har ett naturligt samband med tjänsteutövningen, dock ej längre än en dag. För att vara berättigad måste en sådan resa vara professionellt disponerad och nöjesarrangemang som inte är direkt knutna till syftet med resan, får i princip inte förekomma. Inbjudan ska vara riktad till arbetsgivaren och denne ha rätt att välja ut de personer som deltar. Om en studieresa/kurs/seminarium bedöms vara intressant att delta i, men det är tveksamt om det skulle anses berättigat att bli bjuden på kostnaden för deltagandet, bör arbetsgivaren själv bekosta detta för tjänstemannens räkning.

Otillåtna förmåner

Några exempel på otillåtna förmåner:

- Måltider som inte har ett naturligt samband med arbetet, t.ex. julbord, restaurangbesök efter arbetstid etc.
- Helt eller delvis betalda nöjesutflykter.
- Helt eller delvis betalda nöjes- och semesterresor.

-
- Gåvor och förmåner till ett värde över 400 kr/person.
  - Penninggåvor i kontanter, värdepapper eller liknande.
  - Bonusarrangemang t.ex. vid varuinköp, flygresor och hotellvistelser om förmånen tillfaller den anställda och inte arbetsgivaren.
  - Penninglån på särskilt gynnsamma villkor.
  - Borgensåtaganden eller skuldsättning.
  - Köpeskilling, fordran, amortering eller ränta som efterskänks.
  - Användning av fordon, båt, fritidsbostad eller liknande för privat bruk.

Gråzon

Mellan tillåtna och otillåtna förmåner finns en gråzon där en rimlighetsbedömning alltid måste göras. Ju högre värde gåvan har, desto större är risken att det är fråga om en muta. Ett bra sätt att undvika svåra gränsdragningsproblem är att helt undvika att ta emot en gåva eller förmån. En gåva eller förmån du avstått från kan aldrig anses vara en muta!

Vem vänder jag mig till om jag har frågor?

Frågor rörande mutor och/eller bestickning ställs i första hand till närmsta chef. Kom ihåg att ställningstagandet alltid är ditt eget. Att chef eller annan person godkänner en förmån innebär ingen garanti för att mutbrott är uteslutet.